

SCRISOAREA MAGICĂ

de Aquib Jaleel

activități propuse de Liliana Olărașu

INTRODUCERE

Întâmplările din această poveste se petrec în India. Doi copii, Ijas și Vikram, au fost o vreme vecini și petreceau mult timp împreună jucând cricket, rezolvând ghicitori și mâncând cu plăcere, deseori, biryani făcut de mama lui Ijas. Când Vikram a fost nevoit să se mute cu familia în altă localitate, Andhra Pradesh, Ijas, care a rămas în Haryana, a fost o vreme trist pentru că nu-l mai avea aproape pe prietenul său. În ciuda distanței mari dintre ei, au rămas prieteni corespondând prin scrisori. Vikram îl provoacă și îl înveselea pe Ijas cu ghicitorile pe care i le trimitea.

Cu ocazia sărbătorii Aid, Ijas a primit o scrisoare mai specială de la Vikram. Era în interiorul unei felicitări unde îi scria să citească scrisoarea alăturată. A găsit, într-adevăr, o foaie pe care nu scria nimic. Și-a dat seama că trebuie să fie o ghicitoare mai specială, de aceea a încercat să o plieze în fel și chip, să o privească din diferite unghiuri, până când a observat că aceasta are colorate două flăcări mici, portocaliu cu galben. Atunci și-a dat seama că era un indiciu pentru ce trebuia să facă pentru ca să poată citi scrisoarea. Aceasta era scrisă cu cerneală „simpatică”(invizibilă), dar care devenea vizibilă dacă era apropiată de o sursă de căldură. Cu ajutorul mamei sale, a folosit căldura unei lumânări aprinse și a descoperit cu emoție textul care îl ducea către alt indiciu: locul de joacă cu mingea. A mers într-o fugă acolo unde știa că se juca cu prietenul său, a căutat alte semne care să-l ducă la rezolvarea ghicitorii, dar nu a mai găsit nimic. S-a întristat și când s-a întors, mare i-a fost surpriza și bucuria, când a dat cu ochii de Vikram, care i-a spus că a venit în vizită pentru că îi era poftă de biryani-ul făcut de mama lui. S-au îmbrățișat și chiar atunci au auzit-o pe mama lui Ijas strigând că orezul este gata.

Autorul oferă cititorului în final „rețeta” realizării unei scrisori magice.

DE CE AM ALES ACEASTĂ POVESTE?

Am ales cartea din considerente artistice și pedagogice. Este o carte care atrage încă de la titlul său: „Scrisoarea magică”, este frumos ilustrată, se pretează foarte bine la citit cu voce tare pentru un grup de copii de vârste diferite.

Mesajul său cel mai puternic este că o prietenie adevărată rezistă dincolo de distanțe. Modul de comunicare al celor doi, prin scrisori-ghicitori, poate fi o provocare pentru copii să facă același lucru cu prietenii lor. Din perspectivă didactică, textul este ușor de citit pentru copii cititori începători. Au ocazia să afle lucruri interesante despre o nouă țară, India, din imagini și din text. Se poate căuta rețeta mâncării specifice zonei, biryani, pe care cei doi copii din poveste o plac atât de mult. Povestea se citește în circa 5 minute, este scurtă, dar bogată în idei despre o prietenie frumoasă, despre inventivitate și plăceri simple pe care le putem afla aproape de noi.

CE ACTIVITĂȚI SE POT FACE PE MARGINEA EI?

EVOCARE

Prima dată când citiți textul introduceți povestea vorbind despre titlu, copertă și pagina de titlu. Arătați copiilor imaginea de pe coperta și adresați întrebări care stimulează copii să facă predicții.

Fiecare copil face o predicție și motivează alegerea.

- Ce vedeți? Ce credeți că este în plic? De ce credeți că scrisoarea este magică?
- Ce credeți că se întâmplă în această poveste datorită acestei scrisori magice?

REALIZAREA SENSULUI (CITIRE CU VOCE TARE)

Când citiți cartea, asigurați-vă că toți copiii văd atât imaginile, cât și textul așezând cartea în oglindă. Încercați să citiți fluent. Citiți cu voce tare cu intonație. Din când în când, opriți-vă pentru a le cere copiilor să spună ce cred că se va întâmpla în cele ce urmează în poveste: „Ce spuneți, o să găsească indiciul? Care o fi ghicitoarea de data aceasta?”

CITIT-SCRIS

Activitatea de citire și scriere care urmează după ascultarea poveștii se bazează pe reacțiile și reflecțiile copiilor la poveste. Grupa de elevi reconstruiește povestea în cuvinte simple, pornind, de exemplu, de la întrebarea: Ce s-a întâmplat cu cei doi băieți după ce s-au despărțit? Aici învățătorul se transformă în „markerul” copiilor și notează pe o coală de flipchart propozițiile pe care le spun copiii. Apoi cititorii începători exersează cititul textului creat astfel chiar de ei, descompunându-l pe propoziții, cuvinte, silabe, litere și apoi reconstituindu-l (prin metoda numită Abordarea bazată pe experiența limbii).

ARTE

Invitați copiii într-o călătorie imaginară, în care să realizeze ghicitori desenate pe care să le împărtășească cu colegii lor. Oferiți copiilor o coală de albă de hârtie și acces la creioane colorate pentru a putea să realizeze sarcina. Sugerați-le că ar putea să deseneze, de exemplu, o cutie în care se ascunde un animal și i se vede doar coada, sau o ureche, sau un animal care se ascunde sub un cearșaf, sau în perechi să ghicească ce a desenat fiecare oferind indicii.

Pentru cei mai mici este util să aduceți diferite contururi și ei să deseneze în interior ce le sugerează acel contur.

MATEMATICĂ

Se poate folosi rețeta de Biryani pentru diverse aplicații matematice:

- Dacă ai face rețeta pe jumătate sau dublu ce cantități ai folosi?
- Se pot face transformări ale unităților de măsură.

Câte grame am dacă pun pe cântar carnea, ghimbirul și iaurtul? Condiția este ca rețeta să se afle în fața lor (lista cu ingrediente) pe o fișă, sau pe ecran.

Pentru sosul cu carne:

4 roșii decojite și tăiate cuburi
1 kg carne de berbec
4 cepe tăiate solzișori
1 linguriță curcuma
100 ml ulei
30 g ghimbir
2 foi de dafin
1 baton scorțișoară
2 ardei iuți
2 lingurițe coriandru măcinat
2 cepe prăjite
câteva frunze de mentă
300 g iaurt
zeama de la o lămâie
1 căpățâna de usturoi
1/4 linguriță cardamom
5-6 cuișoare
2 lingurițe chimion
sare
2 lingurițe boia dulce
2 lingurițe garam masala
1 linguriță boia iute

Pentru orez:

700 g orez Basmati
2 foi de dafin
1 baton scorțișoară
4 cuișoare
Sare
puțin șofran
1 lingură
ulei
câteva frunze de mentă

ȘTIINȚE

Scrisoare magică

Copiii vor realiza și ei după rețeta din poveste o scrisoare magică. Pentru aceasta au nevoie de: lămâie, apă, castron, o foaie de hârtie, pensulă fină.

Cum procedezi:

- Stoarce sucul de la o jumătate de lămâie într-un castron.
- Aducă câteva picături de apă și amestecă bine.
- Înmoaie pensula în sucul obținut și scrie sau desenează mesajul tău pe foaia de hârtie.
- Lasă cerneala invizibilă să se usuce.
- Trimite mesajul secret unui prieten sau cuiva din familie. Mesajul poate fi citit numai dacă foaia este plasată aproape de o sursă de căldură: fier de călcat, bec, fără să fie arsă.

Oare ce-s-ar mai putea folosi în loc de lămâie (vin alb, suc de portocale, oțet, suc de mere)? De ce oare? (sunt acre) Ce fel de substanțe credeți că sunt acestea? (acide). Ce credeți că se întâmplă atunci când apar urmele maro pe locul în care am scris atunci când se încălzește hârtia? (Scrisul devine maro deoarece hârtia slăbită din cauza acidului arde înainte de restul hârtiei în contact cu căldura)